



सत्यमेव जयते
महाराष्ट्र शासन



ग्राम विकास विभाग

राज्य व्यवस्थापन कक्ष - ग्रामीण गृहनिर्माण

महा आवास अभियान-ग्रामीण

१. विभाग - ग्राम विकास विभाग

२. अंमलबजावणी - दि. २० नोव्हेंबर २०२० ते २८ फेब्रुवारी २०२१ या १०० दिवसांच्या कालावधीत

३. उद्देश -

- ग्रामीण गृहनिर्माण योजनांना गती देणे.
- योजनांमध्ये शासकीय यंत्रणेबरोबरच समाजातील सर्व घटकांचा सहभाग वाढविणे.
- नाविण्यपूर्ण उपक्रम राबवून गृहनिर्माण क्षेत्रामध्ये गुणवत्ता वाढविणे.
- लाभार्थ्यांसाठी शासनाच्या विविध योजनांचा कृतिसंगम (Convergence) घडवून आणणे

४. अभियान कालावधित राबवायचे उपक्रम -

- भूमीहीन लाभार्थ्यांना जमीन उपलब्ध करून देणे.
- घरकुलांच्या उद्दिष्टांप्रमाणे १०० टक्के मंजूरी देणे.
- मंजूर घरकुलांना पहिल्या हप्त्याचे १०० टक्के वितरण करणे.
- उद्दिष्टानुसार १०० टक्के घरकुलाचे काम पूर्ण करणे.
- घरकुलांच्या आर्थिक उद्दिष्टांची पूर्तता करणे.
- प्रलंबित घरकुले (Delayed Houses) पूर्ण करणे.
- ग्रामीण गवंडी प्रशिक्षण पूर्ण करणे.
- संकल्प घरकुल (Demo House) उभारणे.
- लाभार्थ्यांचे आधार सिडींग १०० टक्के पूर्ण करणे.
- नाविन्यपूर्ण उपक्रमांची अंमलबजावणी करणे.



“महाराष्ट्र शासनाचा एकच ध्यास, २०२१ पर्यंत सर्वांसाठी आवास”

अधिक माहितीसाठी संपर्क :- ग्रामसेवक, ग्रामपंचायत/गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती/प्रकल्प संचालक, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा



महाराष्ट्र शासन
ग्राम विकास विभाग

राज्य व्यवस्थापन कक्ष - ग्रामीण गृहनिर्माण

“सर्वासाठी घरे २०२२” प्रधानमंत्री आवास योजना-ग्रामीण

१. विभाग - ग्रामीण विकास मंत्रालय, भारत सरकार

२. अंमलबजावणी - दि. ०१ एप्रिल २०१६ पासून इंदिरा आवास योजनेचे रूपांतरण.

३. उद्देश - सर्वासाठी घरे - २०२२ (Housing for all by २०२२). राज्यातील बेघर अथवा कच्च्या घरात वास्तव्यास असणा-या कुटुंबांना पक्के घरकुलांचा लाभ देणे.

४. लाभार्थी निवड - सामाजिक, आर्थिक व जात सर्व्हेक्षण (SECC-२०११) माहितीच्या आधारे ग्रामसभेमार्फत अंतिम करण्यात आलेल्या कायमस्वरूपी प्रतिक्षा यादी (PWL) मधून.

५. वैशिष्ट्ये - ६०% केंद्र पुरस्कृत व ४०% राज्य पुरस्कृत

६. अर्थसहाय्य - सर्वसाधारण क्षेत्र : रु. १.२० लक्ष, नक्षलग्रस्त व डोंगराळ क्षेत्र : रु. १.३०

७. अभिसरण - मनरेगा : ९०/९५ दिवस अकुल मनुष्यदिवसांची मजूरी व स्वच्छ भारत मिशन (ग्रामीण): शौचालय बांधकामासाठी रु. १२,०००/- अनुदान

८. निधी वितरण - थेट लाभार्थ्यांच्या बँक खात्यावर जमा



“महाराष्ट्र शासनाचा एकच ध्यास, २०२२ पर्यंत सर्वासाठी आवास”

अधिक माहितीसाठी संपर्क :- ग्रामसेवक, ग्रामपंचायत/गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती/प्रकल्प संचालक, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा



ग्राम विकास विभाग

राज्य व्यवस्थापन कक्ष - ग्रामीण गृहनिर्माण

रमाई आवास योजना

१. विभाग - सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग

२. अंमलबजावणी - दि. १५ नोव्हेंबर २००८ पासून

३. उद्देश - राज्यातील अनुसूचित जाती (SC) व नवबौध्द घटकांसाठी घरकुल योजना

४. लाभार्थी निवड - ग्रामसभेमार्फत व अंतिम निवड जिल्हास्तरीय समितीमार्फत

५. वैशिष्ट्ये - १००% राज्य पुरस्कृत योजना असून प्रमंआयो ग्रा च्या धर्तीवर राबविण्यात येते.

६. अर्थसहाय्य - सर्वसाधारण क्षेत्र : रू. १.२० लक्ष, नक्षलग्रस्त व डोंगराळ क्षेत्र : रू. १.३०

७. अभिसरण - मनरेगा : ९०/९५ दिवस अकुल मनुष्यदिवसांची मजूरी व स्वच्छ भारत मिशन (ग्रामीण): शौचालय बांधकामासाठी रू. १२,०००/- अनुदान

८. निधी वितरण - थेट लाभार्थ्यांच्या बँक खात्यावर जमा



“महाराष्ट्र शासनाचा एकच ध्येय, २०२२ पर्यंत सर्वांसाठी आवास”

अधिक माहितीसाठी संपर्क :- ग्रामसेवक, ग्रामपंचायत/गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती/प्रकल्प संचालक, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा



महाराष्ट्र शासन

ग्राम विकास विभाग



राज्य व्यवस्थापन कक्ष - ग्रामीण गृहनिर्माण

शबरीआवास योजना

१. विभाग - आदिवासी विकास विभाग

२. अंमलबजावणी - दि. २८ मार्च २०१३ पासून

३. उद्देश - राज्यातील अनुसूचित जमातीकरीता घरकुल योजना

४. लाभार्थी निवड - ग्रामसभेमार्फत व अंतिम निवड जिल्हास्तरीय समितीमार्फत

५. वैशिष्ट्ये - १००% राज्य पुरस्कृत योजना असून प्रमंआयो ग्रा च्या धर्तीवर राबविण्यात येते.

६. अर्थसहाय्य - सर्वसाधारण क्षेत्र : रू. १.२० लक्ष, नक्षलग्रस्त व डोंगराळ क्षेत्र : रू. १.३०

७. अभिसरण - मनरेगा : ९०/९५ दिवस अकुल मनुष्यदिवसांची मजूरी व स्वच्छ भारत मिशन (ग्रामीण): शौचालय बांधकामासाठी रू.१२,०००/- अनुदान

८. निधी वितरण - थेट लाभार्थ्यांच्या बँक खात्यावर जमा



“महाराष्ट्र शासनाचा एकच ध्येय, २०२२ पर्यंत सर्वांसाठी आवास”

अधिक माहितीसाठी संपर्क :- ग्रामसेवक, ग्रामपंचायत/गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती/प्रकल्प संचालक, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा



महाराष्ट्र शासन
ग्राम विकास विभाग

राज्य व्यवस्थापन कक्ष - ग्रामीण गृहनिर्माण

आदिम आवास योजना

१. विभाग - आदिवासी विकास विभाग

२. अंमलबजावणी - दि. ०७ फेब्रुवारी २०१७ पासून

३. उद्देश - राज्यातील कातकरी, माडिया गोंड व कोलाम समाजातील घटकांकरीता घरकुल योजना

४. लाभार्थी निवड - ग्रामसभेमार्फत व अंतिम निवड जिल्हास्तरीय समितीमार्फत

५. वैशिष्ट्ये - १००% राज्य पुरस्कृत योजना असून प्रमंआयो ग्रा च्या धर्तीवर राबविण्यात येते.

६. अर्थसहाय्य - सर्वसाधारण क्षेत्र : रू. १.२० लक्ष, नक्षलग्रस्त व डोंगराळ क्षेत्र : रू. १.३०

७. अभिसरण - मनरेगा : ९०/९५ दिवस अकुल मनुष्यदिवसांची मजूरी व स्वच्छ भारत मिशन (ग्रामीण): शौचालय बांधकामासाठी रू. १२,०००/- अनुदान

८. निधी वितरण - थेट लाभार्थ्यांच्या बँक खात्यावर जमा



“महाराष्ट्र शासनाचा एकच ध्येय, २०२२ पर्यंत सर्वांसाठी आवास”

अधिक माहितीसाठी संपर्क :- ग्रामसेवक, ग्रामपंचायत/गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती/प्रकल्प संचालक, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा



महाराष्ट्र शासन
ग्राम विकास विभाग

राज्य व्यवस्थापन कक्ष - ग्रामीण गृहनिर्माण

यशवंतराव चव्हाण मुक्त वसाहत योजना

१. विभाग - इतर मागास बहूजन कल्याण विभाग, महाराष्ट्र शासन
२. अंमलबजावणी - दि. २४ जानेवारी २०१८ पासून
३. उद्देश - राज्यातील विमुक्त जाती भटक्या जमाती प्रवर्गासाठी घरकुल योजना
४. लाभार्थी निवड - जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखालील जिल्हास्तरीय समितीमार्फत
५. वैशिष्ट्ये - १००% राज्य पुरस्कृत योजना. रमाई आवास योजनेच्या धर्तीवर राबविण्यात येते. वैयक्तिक तसेच सामुहिक लाभ. वसाहतीकरीता मुलभूत सुविधा उपलब्ध
६. अर्थसहाय्य - सर्वसाधारण क्षेत्र : रू. १.२० लक्ष, नक्षलग्रस्त व डोंगराळ क्षेत्र : रू. १.३०. १० कुटुंबांच्या वसाहतीकरीता : रू. ४४.३१ लक्ष
७. अभिसरण - मनरेगा : ९०/९५ दिवस अकुल मनुष्यदिवसांची मजुरी व स्वच्छ भारत मिशन (ग्रामीण): शौचालय बांधकामासाठी रू. १२,०००/- अनुदान
८. निधी वितरण - थेट लाभार्थ्यांच्या बँक खात्यावर जमा



“महाराष्ट्र शासनाचा एकच ध्येय, २०२२ पर्यंत सर्वांसाठी आवास”

अधिक माहितीसाठी संपर्क :- ग्रामसेवक, ग्रामपंचायत/गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती/प्रकल्प संचालक, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा



महाराष्ट्र शासन

ग्राम विकास विभाग



राज्य व्यवस्थापन कक्ष - ग्रामीण गृहनिर्माण

अटल बांधकाम कामगार आवास योजना (ग्रामीण)

१. विभाग - उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग

२. अंमलबजावणी - दि. १४ जानेवारी २०१९ पासून

३. उद्देश - राज्यातील ग्रामीण भागात वास्तव्यास असणा-या नोंदीत (सक्रिय) बांधकाम कामगारांकरीता घरकुल योजना

४. लाभार्थी निवड - कामगार उपायुक्त / अपर कामगार आयुक्त यांच्या अध्यक्षतेखालील जिल्हास्तरीयसमितीमार्फत

५. वैशिष्ट्ये - १००% राज्य पुरस्कृत योजना.

६. अर्थसहाय्य - रू. १.५० लक्ष

७. निधी वितरण - थेट लाभार्थ्यांच्या बँक खात्यावर जमा



“महाराष्ट्र शासनाचा एकच ध्यास, २०२२ पर्यंत सर्वांसाठी आवास”

अधिक माहितीसाठी संपर्क :- ग्रामसेवक, ग्रामपंचायत/गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती/प्रकल्प संचालक, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा



महाराष्ट्र शासन
ग्राम विकास विभाग

राज्य व्यवस्थापन कक्ष - ग्रामीण गृहनिर्माण

पारधी आवास योजना

१. विभाग - आदिवासी विकास विभाग

२. अंमलबजावणी - दि. २७ मे २०१६ पासून

३. उद्देश - राज्यातील पारधी समाजातील घटकांकरीता घरकुलयोजना

४. लाभार्थी निवड - ग्रामसभेमार्फत व अंतिम निवड जिल्हास्तरीय समितीमार्फत

५. वैशिष्ट्ये - १००% राज्य पुरस्कृत योजना असून प्रमंआयो ग्रा च्या धर्तीवर राबविण्यात येते.

६. अर्थसहाय्य - सर्वसाधारण क्षेत्र : रू. १.२० लक्ष, नक्षलग्रस्त व डोंगराळ क्षेत्र : रू. १.३०

७. अभिसरण - मनरेगा : ९०/९५ दिवस अकुल मनुष्यदिवसांची मजूरी व स्वच्छ भारत मिशन (ग्रामीण): शौचालय बांधकामासाठी रू. १२,०००/- अनुदान

८. निधी वितरण - थेट लाभार्थ्यांच्या बँक खात्यावर जमा



“महाराष्ट्र शासनाचा एकच ध्यास, २०२२ पर्यंत सर्वांसाठी आवास”

अधिक माहितीसाठी संपर्क :- ग्रामसेवक, ग्रामपंचायत/गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती/प्रकल्प संचालक, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा



महाराष्ट्र शासन
ग्राम विकास विभाग

राज्य व्यवस्थापन कक्ष - ग्रामीण गृहनिर्माण

पंडित दीनदयाळ उपाध्याय घरकुल जागा खरेदी अर्थसहाय्य योजना

१. विभाग - ग्राम विकास विभाग

२. अंमलबजावणी - दि. १४ जुलै २०१७ पासून

३. उद्देश - केंद्र व राज्य पुरस्कृत ग्रामीण गृहनिर्माण योजनांतर्गत घरकुलास पात्र परंतु घरकुल बांधकामाकरीता जागा उपलब्ध नसलेल्या लाभार्थ्यांना जागा खरेदी करण्यासाठी अर्थसहाय्य उपलब्ध करून देणे.

४. लाभार्थी निवड - गट विकास अधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखालील तालुका स्तरीय समितीमार्फत

५. वैशिष्ट्ये - १००% राज्य पुरस्कृत योजना. वैयक्तिक तसेच सामुहिक लाभ.

६. अर्थसहाय्य - ५०० चौरस फूटापर्यंत जागा खरेदी करण्यासाठी रु.५०,०००/- पर्यंत.

७. निधी वितरण - थेट लाभार्थ्यांच्या बँक खात्यावर जमा



"महाराष्ट्र शासनाचा एकच ध्यास, २०२२ पर्यंत सर्वांसाठी आवास"

अधिक माहितीसाठी संपर्क :- ग्रामसेवक, ग्रामपंचायत/गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती/प्रकल्प संचालक, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा



महाराष्ट्र शासन
ग्राम विकास विभाग

राज्य व्यवस्थापन कक्ष - ग्रामीण गृहनिर्माण

ग्रामीण भागातील निवासी अतिक्रमणे नियमानुकूल करणे

१. विभाग - ग्राम विकास व पंचायतराज विभाग

२. अंमलबजावणी - दि. १६ फेब्रुवारी २०१८ पासून

३. उद्देश - ग्रामीण भागातील लाभार्थ्यांना दि.०१/०१/२०११ पूर्वीचे अतिक्रमित निवासी जागा अतिक्रमण नियमानुकूल करून उपलब्ध करून देणे.

४. वैशिष्ट्ये -

- गायरान, वन जमिनी, सार्वजनिक वापरातील जमिनी व वास्तव्यास अयोग्य जमिनी वगळून इतर शासकीय जमिनी वरील अतिक्रमणे सध्या आहे त्या ठिकाणी नियमानुकूल करणे.
- तसे करणे शक्य नसल्यास, अशा अतिक्रमणांचे पर्यायी जागेत पुनर्वसन करणे.
- गावाच्या हद्दीतील अतिक्रमित जागेचा योग्य वापर करून जेणेसाठी अतिक्रमित जागेचा आराखडा (Layout) तयार करून विकास करण्याचा निर्णय ग्रामसभा घेऊ शकेल.

५. शुल्क आकारणी - अतिक्रमणाच्या वेगवेगळ्या प्रकरणी निवासी प्रयोजनार्थ नियमानुकूल शुल्क, जागेच्या प्रचलित वार्षिक मूल्यदर तक्त्यानुसार शुल्काच्या गुणन पद (Multiplication Factor) खालील प्रमाणे आकारण्यात येते.

प्रकार	क्षेत्र	दि. ०१/०१/२००० पूर्वीची	दि. ०१/०१/२००० ते दि. ०१/०१/२०११
अतिक्रमित कुटूंबाच्या सदस्याच्या नावे पर्यायी घर नसेल तर	५०० चौ.फू. पर्यंत	०	०.५०
	५०० ते २००० चौ.फू. पर्यंत	१	१.५०
अतिक्रमित कुटूंबाच्या सदस्याच्या नावे पर्यायी घर असेल तर	५०० चौ.फू. पर्यंत	१	१.५०
	५०० ते २००० चौ.फू. पर्यंत	१.५०	१.५०

“महाराष्ट्र शासनाचा एकच ध्यास, २०२२ पर्यंत सर्वांसाठी आवास”

अधिक माहितीसाठी संपर्क :- ग्रामसेवक, ग्रामपंचायत/गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती/प्रकल्प संचालक, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा



महाराष्ट्र शासन
ग्राम विकास विभाग



राज्य व्यवस्थापन कक्ष - ग्रामीण गृहनिर्माण

१. विभाग - ग्राम विकास विभाग

२. स्थापना - दि. १० फेब्रुवारी २०१६

३. उद्देश - राज्यातील ग्रामीण गृहनिर्माण कार्यक्रमांचे प्रभावी व्यवस्थापन करणे.

४. कार्ये -

- योजनांचे संनियंत्रण व मुल्यमापन.
- विविध विभागांशी समन्वय.
- योजनांशी निगडीत लाभधारकांची क्षमता बांधणी.
- माहिती, शिक्षण व संवाद याद्वारे योजनांची प्रचार व प्रसिध्दी.
- धोरणात्मक बाबींसंदर्भात केंद्र व राज्य शासनाकडे मत नोंदवणे.



“महाराष्ट्र शासनाचा एकच ध्येय, २०२१ पर्यंत सर्वांसाठी आवास”

अधिक माहितीसाठी संपर्क :- ग्रामसेवक, ग्रामपंचायत/गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती/प्रकल्प संचालक, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा